

สรุปสาระสำคัญ



FEDERATION OF ACCOUNTING PROFESSIONS

FAP

International
Conference 2016

Digital Economy: Impact on Accounting Professions



21st October 2016
Centara Grand @CentralWorld
Bangkok, Thailand



สารบัญ

หน้า

Speakers & Moderators	3
Digital Economy : Driving towards the Future	4
การชำระเงินแบบดิจิทัล	6
ASEAN Perspective on Digital Economy	8
งานวิจัยต่างชาติเกี่ยวกับแนวโน้มของเทคโนโลยี ที่อาจส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี	11
เสวนาผลกระทบของเทคโนโลยีต่อวิชาชีพบัญชี	13
ประมวลภาพกิจกรรม	16
Sponsors	23

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

เรียบเรียงเนื้อหา คณะอนุกรรมการงานด้านต่างประเทศ
ออกแบบโดย ส่วนสื่อสารองค์กร

Speakers & Moderators

Speakers:



Ms. Pongpun Gearaviriyapun

Deputy Permanent Secretary,
Ministry of Commerce



Mr. Buncha Manoonkunchai

Director, Payment Systems Policy and Oversight
Office, Payment Systems Policy Department,
Financial Institutions Policy Group,
Bank of Thailand



Mr. Prasan Chuaphanich

Federation of Accounting Professions
President, Thailand



Mr. Gerard Ee

Institute of Singapore Chartered Accountants
President, Singapore



Dato' Mohammad Faiz Azmi

Malaysian Institute of Accountants
President, Malaysia



Ms. Faye Chua

Head of Future Research,
Association of Chartered Certified
Accountants



Ms. Sirirat Chotivechakarn

Chairperson of the Association of Certified
Thai Accounting Practices



Dr. Yaowaluk Chadbunchachai

Partner of Information Technology Risk
and Assurance, EY Thailand



Ms. Varunee Pridanonda

Partner – Governance, Risk and Internal
Audit Services, PricewaterhouseCoopers
ABAS Ltd.



**Asst. Prof. Dr. Kriengkrai
Boonlert-U-Thai**

Secretary, Technology & Education
Committee, Federation of Accounting
Professions, Thailand

Moderators:



Mr. Boonlert Kamolchanokkul

Chairman of Foreign Affairs Sub-Committee of
Federation of Accounting Professions, Thailand,
and Audit Partner, PwC Thailand



Dr. Nimnual Piewthongngam

Foreign Affairs Sub-Committee, Federation of
Accounting Professions, Thailand, and Deputy
Director of ASEAN Strategy, E-saan Center for
Business and Economic Research, Khonkaen
University

สภาวิชาชีพบัญชี จัดงานสัมมนาในระดับนานาชาติ **FAP International Conference 2016** ในหัวข้อ **Digital Economy : Impact on Accounting Professions** ในวันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ มีผู้เข้าร่วมงานทั้งคนไทยและชาวต่างชาติกว่า 10 ประเทศ รวมทั้งสิ้นกว่า 400 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับบทบาทของวิชาชีพบัญชีในการขับเคลื่อนประเทศไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยได้รับเกียรติจากบุคคลสำคัญในวิชาชีพบัญชีของไทยจากหลากหลายหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และวิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญในด้านบัญชีสาขาต่าง ๆ ตลอดจนคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการประกอบวิชาชีพบัญชี และผู้บริหารขององค์กรวิชาชีพบัญชีในต่างประเทศ ได้แก่ Institute of Singapore Chartered Accountants (ISCA), Malaysian Institute of Accountants (MIA) และ Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)

สภาวิชาชีพบัญชีเห็นว่าเนื้อหาในการสัมมนามีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการวิชาชีพในการพัฒนาตนเองและเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง จึงได้สรุปเนื้อหาที่สำคัญมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ ดังนี้

Digital Economy : Impact on Accounting Professions



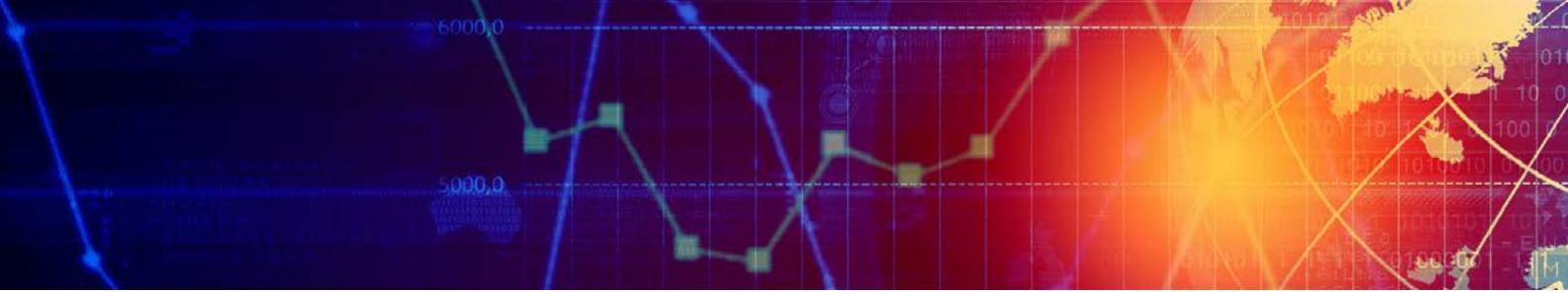
เริ่มจากการสรุปสาระสำคัญบางส่วนจากการปราศรัยโดย **คุณผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์** รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ในหัวข้อ “Digital Economy : Driving towards the Future”

คุณผ่องพรรณ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งได้เข้ามามีบทบาทกับการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงถือเป็นทั้งโอกาสในการพัฒนา และความท้าทายของประเทศไม่เฉพาะแต่ในกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้บริโภคเท่านั้น หากยังรวมถึงหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อโครงสร้างและรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้าและการบริการ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนทุกคนในสังคม

ทั้งนี้ จากผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2559 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟนเฉลี่ย 6.2 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 43.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยมีกลุ่ม Gen Y เป็นกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด

นอกจากนี้ คุณผ่องพรรณ ยังได้กล่าวถึงการสร้างโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยตามแนวคิด “ประเทศไทย 4.0” โดยมีแนวคิดสำคัญ คือการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) ผ่านกลไกในการขับเคลื่อน ได้แก่ การยกระดับนวัตกรรมของทุกภาคส่วนในประเทศ การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย ตลอดจนการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก (Connect to the World) และการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเพื่อปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ ผ่านการผลักดันให้ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล และทักษะและความรู้เฉพาะทางของทรัพยากรมนุษย์ อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนของประเทศ





คุณผ่องพรรณ ยังได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของกระทรวงพาณิชย์ที่มีต่อดิจิทัลเทคโนโลยี และวิชาชีพบัญชีของไทย ผ่านการยกระดับการให้บริการสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) โดยมีระบบที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) ตลอดจนการเชื่อมโยงข้อมูลการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากฐานข้อมูลของสภาวิชาชีพบัญชี มายังระบบการให้บริการผ่านเว็บไซต์ (Web Service) ของกระทรวงพาณิชย์ และโครงการสร้างนักบัญชีคุณภาพรุ่นใหม่ (Young & Smart Accountants)

สำหรับระบบการนำส่งงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลและส่งเสริมวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย และยังเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลและตรวจสอบธุรกิจให้ปฏิบัติตามกฎหมาย มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับสภาพแวดล้อมทางการบัญชีของประเทศไทยให้มีความทัดเทียม และสามารถเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ได้ในระดับสากล กระทรวงจึงได้พัฒนาระบบการนำส่งงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ขึ้น โดยได้นำเทคโนโลยีภาษาสำหรับการรายงานทางการเงินของภาคธุรกิจ (Extensible Business Reporting Language : XBRL) เพื่อรองรับการให้บริการนิติบุคคลที่ต้องนำส่งงบการเงินกับกระทรวงพาณิชย์ เป็นจำนวนทั้งสิ้นกว่า 600,000 ราย โดยประเทศไทยถือเป็นประเทศลำดับที่ 2 ในอาเซียนที่ได้นำเทคโนโลยี XBRL มาใช้ รองจากประเทศสิงคโปร์ และถือเป็นลำดับที่ 22 ของโลก

และท้ายสุดนี้ คุณผ่องพรรณ ยังได้กล่าวถึงระบบเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านสมาร์ตโฟน (e-Service Application) ซึ่งให้บริการข้อมูลทะเบียนนิติบุคคลแบบทันที (Real Time) ผ่านสมาร์ตโฟน ตลอดจนระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (Data Warehouse) ซึ่งให้บริการข้อมูลนิติบุคคลและงบการเงินแก่ภาคธุรกิจในการนำไปใช้เพื่อวางแผนบริหารจัดการขยายตลาดการค้า และช่องทางธุรกิจ ผ่านเว็บไซต์กรม www.dbd.go.th รวมถึงระบบวารสารการบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Magazine) ซึ่งจัดทำและเผยแพร่ข่าวสารและบทความเกี่ยวกับความก้าวหน้าของวิชาชีพบัญชีในทุก ๆ เดือน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากลผ่านทาง <http://magazine.dbd.go.th>



การชำระเงินแบบดิจิทัล

อีกหนึ่งมุมมองในการพัฒนานโยบายในการสนับสนุนเศรษฐกิจยุคดิจิทัลและการชำระเงิน จากคุณบัญชา มนูญกุลชัย ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย และกำกับระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ไคบัสระยะยาวในหัวข้อ Thailand Digital Economy : Driving towards the Future โดยสรุปดังนี้

คุณบัญชาได้กล่าวถึงเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (Digital economy) และการชำระเงินแบบดิจิทัล (Digital payment) เป็นแรงผลักดันประเทศไทยยุคดิจิทัล (Digital Thailand) ประเทศไทยได้ผลักดันประเทศไทยให้เข้าสู่เศรษฐกิจยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับสมรรถนะ และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มและลดช่องว่างของผู้มีรายได้อันปานกลาง ช่วยเหลือในการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ลดความไม่เท่าเทียมด้านการกระจายรายได้ การศึกษา สุขภาพ และสร้างความสามารถในการใช้แรงงานด้านเทคโนโลยี และไม่ใช้เทคโนโลยี และเพื่อให้เกิดการเติบโตที่ยั่งยืน เศรษฐกิจยุคดิจิทัลยังสามารถนำมาใช้กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ (Human Capital) และทรัพยากรด้านดิจิทัลอื่น ๆ

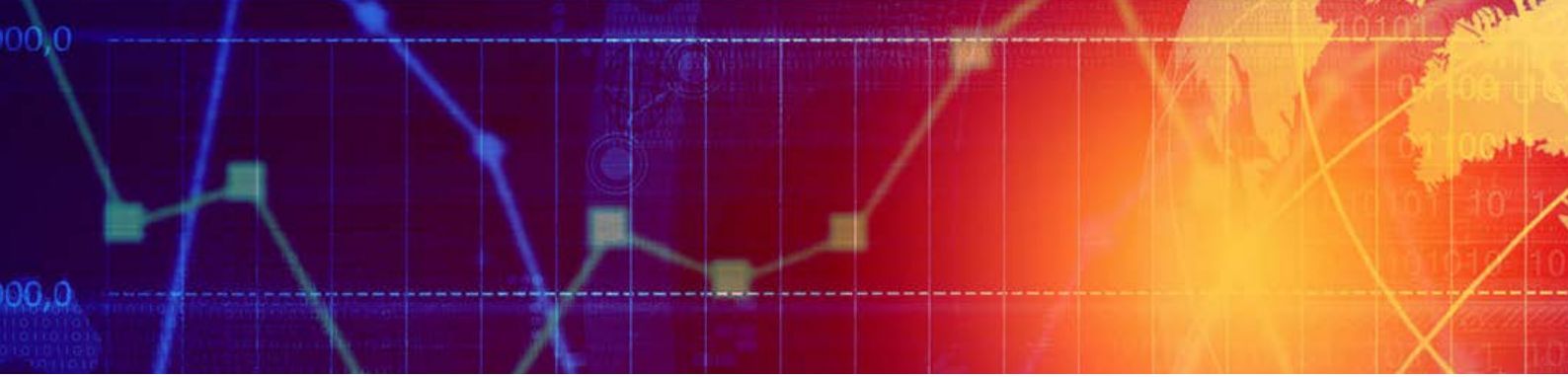
ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรหลักที่สนับสนุนภาคธุรกิจการเงิน และเชื่อว่าการเปลี่ยนนวัตกรรมยุคดิจิทัลในการบริการด้านการเงินมีส่วนสนับสนุนการบริการที่มีคุณค่ามากขึ้น ทั้งภาคบริการด้านธนาคารและไม่ใช่ด้านธนาคาร และมีบริการแก่ผู้บริโภคสะดวกขึ้นในราคาที่สมเหตุสมผล ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้นอย่างมาก และรองรับนโยบายเศรษฐกิจยุคดิจิทัล ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยได้วางรากฐานทางการเงินเพื่อให้แน่ใจว่าโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญมาตรฐาน กฎ และข้อบังคับได้กำหนดขึ้นเพื่อจัดหาระบบนิเวศเชิงบวก และพร้อมสำหรับอุตสาหกรรม รวมถึงสนับสนุนนวัตกรรมดิจิทัล และเกิดความปลอดภัยในการให้บริการด้านการเงิน

ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการพัฒนานโยบายในการสนับสนุนเศรษฐกิจยุคดิจิทัลและการชำระเงินแบบดิจิทัล ดังนี้

1. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายและทิศทางเชิงกลยุทธ์สำหรับภาคธุรกิจการเงินผ่านแผนการดำเนินงานหลัก (Master plan) ของภาคธุรกิจการเงิน กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์สำหรับ 5 ปีข้างหน้า (2016-2020) เพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจการเงินของประเทศไทย และสนับสนุนความหลากหลายของบริการในราคายุติธรรม รวมถึงการสนับสนุนการค้าขายและการลงทุนระหว่างภูมิภาค โดยสรุปแผนการดำเนินงานหลักจะสนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน การเชื่อมโยงและการเติบโตที่ยั่งยืนของภาคธุรกิจการเงิน ซึ่งคาดหวังว่ามีความเป็นไปได้ที่ตลาดการเงินจะเติบโตเป็นดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ภายใน 5 ปีนี้

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตัดสินใจแผนการดำเนินงานในการกำหนดให้มีการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-payment) เพื่อให้ธุรกรรมทางการเงินสามารถทำได้ง่ายผ่านช่องทางต่าง ๆ มีต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะการบริการลักษณะ E-commerce หรือ M-commerce อีกทั้งธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลและระหว่างประเทศในการช่วยเหลือให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับการกำกับดูแลภาคธุรกิจการเงินและการค้าระหว่างประเทศแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการค้าระหว่างประเทศ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการท่องเที่ยว

2. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำงานร่วมกับรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนอย่างแข็งขัน เพื่อให้เกิดแผนการดำเนินงานหลักของประเทศโดยการกำหนดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการชำระเงินแบบ E-payment ซึ่งรู้จักกันในนามพร้อมเพย์ (Prompt Pay) โดย



มุ่งหมายให้เกิดความยั่งยืน และการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเข้าถึงช่องทางการชำระเงินแบบ E-payment เพื่อให้เกิดความสะดวกและความโปร่งใสมากขึ้น ในการให้สวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนที่รายได้ต่ำ ในภาคธุรกิจสามารถใช้บริการ E-payment เพื่อการจ่ายชำระภาษีได้ในต้นทุนต่ำ และสามารถลดงานธุรการ สำหรับผู้ใช้บริการโดยเฉพาะในเขตชนบทสามารถได้รับบริการด้านการเงินที่ดีขึ้น โดยมีต้นทุนที่สมเหตุสมผล รวมถึงการโอนและการรับโอนเงินเพื่อความสะดวกและปลอดภัยยิ่งขึ้น

3. ธนาคารแห่งประเทศไทยสนับสนุนการริเริ่มงานบริการด้านการเงิน

ได้เน้นวางระบบนิเวศที่ถูกต้องซึ่งสนับสนุนประสิทธิภาพงานบริการด้านการเงิน รวมทั้ง ตระหนักถึงธนาคารและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารและกิจการ Fintech มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน และผลักดันความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และตระหนักว่าเศรษฐกิจยุคดิจิทัลเป็นตัวผลักดันที่สำคัญสำหรับงานบริการด้านการเงินยุคถัดไป เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคด้วยความเร็วมากขึ้นและต้นทุนต่ำ

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีแผนจะนำกรอบแนวคิดเรื่องศูนย์ทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการการเงิน (Regulatory Sandbox) ที่มีการนำไปใช้ในบางประเทศแล้ว โดยอนุญาตให้ธนาคารและสถาบันการเงิน ทดลองริเริ่มนำกรอบดังกล่าวมาใช้ภายใต้ขอบเขตที่จำกัดก่อน ซึ่งกรอบแนวคิดดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทย และสถาบันการเงินต่าง ๆ รวมถึง Fintech Firm จะมีการปรึกษาอย่างใกล้ชิดถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และกฎระเบียบที่จะเกิดขึ้น เพื่อสนับสนุนบริการใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการด้านการเงิน โดยยังคงมุ่งเน้นความปลอดภัยและคุ้มครองผู้บริโภค

4. ธนาคารแห่งประเทศไทยปรับโครงสร้างกฎหมายงานบริการด้านการเงินให้เกิดความทันสมัย

ซึ่งจะรวบรวมกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับระบบการชำระเงินเดิมที่แยกส่วนกันอยู่ โดยอนุญาตให้ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับระบบการชำระเงินและการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานระหว่างประเทศ กฎหมายใหม่นี้ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลการบริการระบบชำระเงินให้มีเสถียรภาพ และอนุมัติมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค

5. ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลได้ตระหนักถึงความปลอดภัยของระบบไซเบอร์

โดยดำเนินการให้ผู้ให้บริการด้านการเงินมีระดับของความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำกับดูแลการบริการด้านการเงินของสถาบันการเงินทั้งที่เป็นธนาคารและไม่ใช่ธนาคารและหน่วยงานที่ให้บริการด้าน e-Payment ประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าว เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของระบบไซเบอร์ แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความชำนาญด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศด้านการเงิน รวมถึงช่วยพัฒนาทักษะ และสร้างทรัพยากรบุคคลในด้านดังกล่าว

สุดท้ายนี้ ยุคดิจิทัลของประเทศไทยจะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้เกิดความยั่งยืนของประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรที่สนับสนุนนโยบายยุคดิจิทัลโดยกำหนดเป้าหมายและทิศทางเชิงกลยุทธ์และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และกำกับดูแลภาคธุรกิจบริการด้านการเงิน โดยมุ่งหมายให้เกิดประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบนิเวศด้านการเงิน และสร้างความสามารถแข่งขันในระยะยาว



ASEAN Perspective on Digital Economy



ปัจจุบัน ‘ดิจิทัล’ ได้เข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเป็นหนึ่งในตัวกำหนดทิศทางของการพัฒนาองค์ความรู้และวิธีปฏิบัติที่สอดคล้องของวิชาชีพบัญชี ซึ่งในการเสวนาในสัปดาห์นี้ได้รับเกียรติจาก Mr. Gerard Ee นายกสมาคมวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทย สิงคโปร์ (ISCA) Dato’ Mohammad Faiz Azmi นายกสมาคมวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทย (MIA) และ คุณประสัณฑ์ เชื้อพานิช นายกสภาวิชาชีพบัญชี ตำบลนครนายก คุณบุญเลิศ กมลชนกกุล บรรณาธิการแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองของอาเซียน มีดังนี้

Digital Economy Concept

ประเทศสิงคโปร์ Digital Economy เริ่มต้นในปี 2014 โดยในมุมมองของ Mr. Ee หมายถึง การรวมทุกอย่างทุกอย่างมาไว้ที่จุดเดียว เช่น การใช้มือถือทำงานทุกอย่างได้ แบบเดียวกับ Digital Sandbox หน่วยงานกำกับดูแลต้องมีส่วนร่วมทางการเงินในการพัฒนา Fintech และการปรับกฎหมายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นอกจากนี้ ภาครัฐบาลให้งบประมาณ 19,000 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ในโครงการ Research and Innovation and Enterprise สำหรับการวิจัยเชิงประยุกต์ในระหว่างปี 2016 – 2020 เพื่อมุ่งเน้นการค้นคว้าและผลักดันผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์สำหรับอนาคตเพื่อออกสู่ตลาด และสิ่งสำคัญที่สุด คือคนต้องเปลี่ยนกระบวนกรทางความคิด (Mindset) เพื่อเตรียมตัวสำหรับอนาคต โดยต้องเริ่มจากระบบการศึกษา ให้เริ่มเรียนการเขียนโปรแกรม พอถึงเวลาที่เขาทำงานแม้ว่าจะจะเป็นนักบัญชี ก็สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับนักบัญชีได้

ประเทศมาเลเซีย Dato’ Faiz กล่าวว่าในประเทศมาเลเซีย เริ่มต้นจากนายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศ ตั้งแต่ปี 1996 โดยริเริ่มโครงการ Multimedia Super Corridor หรือ MSC เพื่อผลักดันให้มาเลเซียเป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมีเดีย และพัฒนาเมืองที่ชื่อว่า “ไซเบอร์จายา” โดยพัฒนาส่วนประกอบ 3 อย่างที่สำคัญ ได้แก่

1. ICT : จัดให้มีระบบไอทีที่ทันสมัย ส่งเสริมอุตสาหกรรมทางด้าน IT
2. โครงสร้าง : จัดเตรียมโครงสร้างระบบพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน Technology และ Tax Incentive
3. เศรษฐกิจ : กระตุ้นให้มีการทำธุรกิจในรูปแบบที่แตกต่างออกไป โดยเพิ่มทักษะผ่าน Transformation Program เพื่อใช้ระบบ E-Procurement สำหรับการขายของให้กับภาครัฐบาล ทำให้เกิดความโปร่งใสขึ้น และนำไปสู่การทำธุรกิจผ่าน E-Commerce และในฐานะองค์กรวิชาชีพบัญชี ควรส่งเสริมให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การส่งหนังสือยืนยันยอด Electronic การให้ความรู้กับคนรุ่นใหม่ผ่าน VDO สั้น แอปพลิเคชัน หรือเกม

ประเทศไทย คุณประสัณฑ์ กล่าวว่าประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งเป็นโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ให้ก้าวทันต่อ Digital Economy ซึ่งทางรัฐบาลไทยมองเห็นว่าเรามีความแข็งแกร่งอยู่แล้วในด้านอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และยานพาหนะ โดยนำดิจิทัลมาผลักดันนวัตกรรมขึ้น เพื่อเข้าสู่การแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการใช้พร้อมเพย์ (Prompt-Pay) ในระบบการชำระเงิน ซึ่งเชื่อมโยงระบบกับธนาคาร และกรมสรรพากร ทำให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น

Block Chain จะส่งผลกับนักบัญชีตงานหรือไม่

ประเทศไทย Block Chain คือระบบที่ใช้เก็บบัญชีธุรกรรมออนไลน์ ซึ่ง 1 Block คือ 1 sub ledger หรือ 1 Passbook ซึ่งในอนาคตแต่ละคนก็จะมี Block ของตัวเอง ซึ่งจะเก็บ Big data และข้อมูลทางการเงินทั้งหมดการจะใช้ข้อมูลจากทุกแหล่งให้เกิดประโยชน์ ร่วมกับ Artificial Intelligence (AI) ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้ชีวิตดีขึ้น นักบัญชีต้องมีความสามารถ เข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาทางวิชาชีพบัญชี

ประเทศสิงคโปร์ การศึกษามีความสำคัญมาก การศึกษาในยุคดิจิทัล คือการสอนให้คิดเป็น หากธุรกิจมีการนำ Block Chain มาใช้ ก็ยังคงมีความต้องการนักบัญชีในการทำความเข้าใจและดึงข้อมูลสารสนเทศออกมาเพื่อใช้ในการจัดทำบัญชี ซึ่งนั่นหมายถึงคำนิยามของคำว่า “การจัดทำบัญชี” จะขยายขอบเขตกว้างขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2017 ทางสมาคมฯ จะจัดหลักสูตรใบประกาศนียบัตรที่เรียกว่า การบัญชีสืบสวน (Forensic accounting) อบรมให้แก่ักบัญชีเพื่อสามารถรับมือกับการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในยุคของธุรกิจดิจิทัลได้

ประเทศมาเลเซีย ถึงแม้จะเป็น Block chain concept ก็ตาม นักบัญชียังคงได้รับความสำคัญในฐานะของ Trusted Party ที่นิติบุคคลต้องการอย่างมากเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของกิจการ และผลิตภัณฑ์ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร โดยฝ่ายกระบวนตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ดังนั้นนักบัญชีสามารถสร้าง “New Trusted Model in the New World” ได้

การเข้าสู่ระบบ Cashless Society เป็นอย่างไร

ประเทศไทย หลายหน่วยงานของไทยเริ่มใช้ระบบ e-Payment และรัฐบาลก็จะเริ่มเน้นโดยชำระเงินผ่าน e-Payment Credit Card หรือ ID Card ณ ปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีและรัฐบาลพยายามจะจัดการกับปัญหาและพัฒนาจุดแข็งของธุรกิจ SME ในโลกที่เน้น IT เป็นศูนย์กลาง โดยทางสภาวิชาชีพบัญชีได้จัดทำ Software Application ซึ่งเหมาะสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก และเจ้าของธุรกิจ ซึ่งแม้คุณจะไม่เข้าใจเรื่องทำบัญชี แต่ถ้าคุณแค่เรียนรู้การใช้ Software รายการซื้อ-ขาย จะถูกแปลงเป็นบันทึกทางบัญชี รวมถึงรายงานอย่างง่ายได้

ประเทศมาเลเซีย มีความพยายามสนับสนุนให้ประชาชนใช้จ่ายด้วยการ์ด เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง

ประเทศสิงคโปร์ แม้ว่าธุรกรรมหลาย ๆ อย่างจะใช้จ่ายผ่านการ์ด แต่คนทำงานในประเทศประกอบด้วยอัตราส่วนชาวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ รายได้จากการทำงานจึงต้องการรับเป็นเงินสดหรือผ่านธนาคาร และส่งกลับไปให้ครอบครัว ทำให้สังคมสิงคโปร์ยังไม่เป็น Cashless Society เต็มรูปแบบ

การเตรียมตัวผู้ประกอบการวิชาชีพสู่ยุคดิจิทัล

ประเทศสิงคโปร์

1) สำหรับคนที่ยังไม่ใช่นักบัญชี ทาง ISCA ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัย ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา รองรับ New Skill Set เพื่อรวมทักษะใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร

2) สำหรับนักบัญชี มีการจัดทำหลักสูตรพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (CPD) ให้ผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อเสริมทักษะใหม่ ๆ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ประเทศมาเลเซีย ได้เตรียมสำหรับคนที่ยังไม่ใช่นักบัญชี และนักบัญชีเช่นเดียวกับสิงคโปร์ แต่ปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มักอ้างว่าไม่มีเวลาที่จะเข้าอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ดังนั้น MIA จัดทำวีดีโอสั้น 3 นาที เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ นอกจากนี้ การจัดอบรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะทำเป็น 2 ราคา คือราคาเข้าอบรมในวันจริง และราคาเรียนผ่านวีดีโอ ซึ่งราคาจะถูกกว่า และสามารถเลือกเวลาเรียนได้ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถเข้าถึงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องได้

ประเทศไทย

แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- 1) ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เข้าเรียนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- 2) สภาวิชาชีพบัญชีได้พัฒนาระบบต่าง ๆ ให้เข้าถึงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล เพื่อให้สมาชิกเรียนรู้และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม สภาวิชาชีพฯ พยายามให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่เป็นสากล และมุ่งพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทาง IT มากขึ้น

อุปสรรคที่สำคัญต่อการเข้าสู่ยุค Digital Economy

ประเทศสิงคโปร์ ด้วยประชากรของประเทศมีจำนวนลดลง อีกทั้ง ในคนรุ่นใหม่มีความต้องการทำงานอย่างอิสระ อย่างเช่นการทำงานกับ UBER ซึ่งไม่เป็นเพียงแค่บริการแท็กซี่แต่ยังรวมถึงการส่งอาหาร รับผิดชอบต่ออีกด้วย จึงมีความจำเป็นต้องทบทวนกระบวนการต่าง ๆ และลดทอนขั้นตอนที่ซับซ้อน โดยแทนที่ด้วยการทำงานของหุ่นยนต์ รวมถึงผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลที่ถูกบันทึกในระบบได้ทั้งหมด

ประเทศมาเลเซีย ความท้าทายอย่างมากต่อเยาวชนรุ่นใหม่ ต้องสร้างงานที่สนับสนุนให้เยาวชนรุ่นใหม่สามารถทำงานได้ เปิดโอกาสให้ลองทำสิ่งที่แตกต่าง จากเดิมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้า ปัจจุบันต้องหาหนทางใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับ Digital Technology ด้วย

ประเทศไทย มีความกังวลในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

1. การพัฒนา Cyber Security เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบความปลอดภัยและการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
2. การยกระดับระบบการศึกษา ที่สามารถเตรียมคนรุ่นใหม่ให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลได้ ทั้งมีความเข้าใจในระบบข้อมูลสารสนเทศ และสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการมาใช้ได้อย่างทันที่
3. ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงให้เท่าทันกับพัฒนาการในยุคดิจิทัล แม้ประเทศไทยยังขาดนักบัญชี และผู้สอบบัญชีแต่ก็ไม่ควรละเลยการพัฒนาตนเอง

สุดท้ายนี้ผู้ร่วมเสวนาได้ฝากข้อคิดเห็นไว้สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลมีดังนี้

ประเทศสิงคโปร์ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรเสริมความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้

ประเทศมาเลเซีย ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับลูกค้า และโลกยุคดิจิทัล รวมถึงนักบัญชีต้องเป็น Trusted Partner ให้กับธุรกิจได้

ประเทศไทย ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรมองว่าเป็นโอกาสและควรคว้าโอกาสให้ได้โดยการทำงานอย่างมืออาชีพ และมีจริยธรรม



งานวิจัยต่างชาติเกี่ยวกับแนวโน้ม ของเทคโนโลยีที่อาจส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี



จากการบรรยายในหัวข้อ Technology Trends Impacting Accounting Professions โดย Faye Chua หัวหน้าส่วนการวิจัยอนาคต จาก ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants) เธอได้นำเสนอข้อมูลจากงานวิจัย เรื่อง Professional Accountants – the future ซึ่งเก็บข้อมูลมาจาก CEO CFO ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและการเงินทั่วโลกกว่า 3,000 คน โดยผลของการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประสบความสำเร็จในโลกแห่งเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการบรรยายจะครอบคลุม 3 ประเด็นสำคัญได้แก่

1. **แรงผลักดันแห่งการเปลี่ยนแปลง (Drivers of Change)**
2. **ทักษะที่จำเป็นของนักวิชาชีพบัญชีในอนาคต (Future skills)**
3. **นักบัญชีจะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างไร**

ในส่วนแรกกล่าวถึงแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อันประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่

1. **Reacting to regulation** การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกฎระเบียบของรัฐบาล ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษี
2. **Transformed by technology** ซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญของงานในวันนี้ และ Faye ได้แสดงให้เห็นหลายตัวอย่างของ Digital Economy เช่น Fin Tech ที่จะเข้ามาเปลี่ยนแปลงวงการทางการเงิน แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เข้ามาอำนวยความสะดวก Social media ที่เชื่อมต่อคนให้ง่ายขึ้น เข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ทันทีทันใด โดยยกตัวอย่าง Periscope ซึ่งเป็น Live function ในทวิตเตอร์ ที่คนจะได้รับชมการถ่ายทอดสถานการณ์สดและสามารถแสดงความรู้สึกไปพร้อมกันได้ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องของ Artificial Intelligent (AI) ที่จะเข้ามาทดแทนความสามารถของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการผลิตรถยนต์ การเขียนบทความหรือบทวิเคราะห์แทนนักหนังสือพิมพ์ หรือการจัดรายการเกมโชว์ต่าง ๆ แทนพิธีกร
3. **Globalization** โลกาภิวัตน์ ผู้คนทั่วโลกสามารถติดต่อถึงกันได้อย่างง่ายดายมากขึ้น เช่น การซื้อของผ่านระบบออนไลน์ และ
4. **Expanding expectations** ความคาดหวังต่อวิชาชีพ เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ความต้องการข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งผลจากการสอบถามผู้ประกอบการถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในทศวรรษหน้า ได้แก่ ความรู้ที่จะสามารถดึงข้อมูลจำนวนมากออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ และการใช้เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการติดตามและการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้งาน ต้องเป็นนักคิดนอกกรอบ พัฒนาและวิจัยมากขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชิ้นงานมากกว่าการลอกเลียนผลงาน

ต่อมา เธอพูดถึงสิ่งสำคัญที่จะเกิดขึ้นต่อนักวิชาชีพ 6 ด้าน เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและทักษะที่จำเป็นใน 5-10 ปี ข้างหน้า ดังนี้

ด้าน	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	ทักษะที่จำเป็นใน 5-10 ปีข้างหน้า
ด้านการสอบบัญชี (Audit and Assurance)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบ - สื่อสารระหว่างบุคคล รู้ว่าลูกค้าต้องการอะไร - การตรวจสอบเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ด้าน IT - ทักษะสื่อสาร - ความรู้เฉพาะเจาะจง ทางด้านธุรกิจ - มีมุมมองกว้างไกลระดับสากล
การรายงาน (Corporate Report)	<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารภาพรวมของรายงานทั้งหมดไปเป็นเรื่องราวได้ - กรอบระเบียบใหม่ ๆ - ความเข้าใจคณิตศาสตร์ทางการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพรวมของรายงานของกิจการ ทั้งที่เกี่ยวกับการเงินและไม่เกี่ยวกับการเงิน - แนวโน้มของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่และที่เปลี่ยนแปลง - คณิตศาสตร์ทางการเงิน
การบริหารการเงิน (Financial Management)	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพรวมของโลกแห่งธุรกิจ - งานด้านการคลังจะมีความสำคัญมากขึ้น - ทักษะสื่อสารระหว่างบุคคล - รูปแบบรายการแบบใหม่ ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ - การสื่อสาร - การควบคุมและการเข้าซื้อกิจการ - ความรู้ด้านการวิเคราะห์ การลงทุนขั้นสูง ธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น จ่ายเท่าที่คุณพอใจ (Pay what you want)
การกำกับดูแล ความเสี่ยง และจริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเครื่องมือในความร่วมมือทางธุรกิจ - การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง จัดการอย่างเป็นองค์รวมและบูรณาการ - การปฏิบัติตามจริยธรรม - การนำจริยธรรมมาใช้ทางปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตระหนักในหน้าที่งาน - แนวปฏิบัติที่ดี - จรรยาบรรณทางวิชาชีพ
การวางแผนกลยุทธ์ และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ (Strategic Planning and Performance Management)	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มการมีภาวะผู้นำที่นอกเหนือจากด้านการเงิน - มีความเข้าใจว่าโลกเกิดอะไรขึ้น การทำงานข้ามส่วนงานจะมีผลอย่างไรบ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีมุมมองมากกว่าแค่ตัวเลข - กลยุทธ์ในการบริหารจัดการคน - การใช้เทคโนโลยีมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก ๆ (Big Data)
ภาษีอากร (Tax)	<ul style="list-style-type: none"> - ความท้าทายใหม่ ๆ เช่น มุมมองระดับโลก ความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ทักษะการต่อรอง - การวางแผนต่อการประเมินภาษีในอนาคต - ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิค 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะเฉพาะทาง - ความตระหนักในธุรกิจ - ความเข้าใจเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลและความเชี่ยวชาญในระบบ

นอกจากนี้ ผลการศึกษาโดย Oxford University สรุปว่าในอนาคต 2 ปีข้างหน้า งานด้านบัญชีประมาณ 94% จะถูกแทนที่โดยระบบอัตโนมัติ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องมีการเตรียมความพร้อม Mr. Sanwal Agrawal เป็น CFO, MD ของบริษัทข้ามชาติ Abatek Internation AG ได้กล่าวถึง 7 ด้านที่นักบัญชีควรมีการเตรียมความพร้อม ได้แก่ 1) Technical and ethical competencies Quotient (TEQ) ในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพที่ได้รับความไว้วางใจ จะต้องมีความรู้ทางด้านเทคนิคและมีจริยธรรม ควรทำงานเคียงคู่ผู้ประกอบการวิชาชีพ 2) Intelligence Quotient (IQ) มีความรู้ สร้างคุณค่าให้งาน มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นและนำไปใช้ในงานได้ เอาข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อวางแผนและแก้ปัญหาได้ ซึ่งคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำได้ 3) Creativity Quotient (CQ) คิดนอกกรอบ เพิ่มมูลค่าจากข้อมูลที่มีอยู่ 4) Digital Quotient (DQ) เป็นโอกาสที่จะได้เปลี่ยนแปลงและทำงานได้ดีขึ้นจากการมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ 5) Emotional Intelligence Quotient (EQ) ต้องมีความฉลาดทางด้านอารมณ์และความสัมพันธ์ การให้รางวัล 6) Vision Quotient (VQ) สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาได้ โดยเอาข้อเท็จจริงที่มีมาวิเคราะห์ และให้แนวทางที่ควรทำ และ 7) Experience Quotient (XQ) ประสบการณ์ ดูจากประสบการณ์เดิมที่มีแล้ววางแผนการทำงานในอนาคต ซึ่งความพร้อมทั้ง 7 ด้านนี้ผู้ประกอบการ ต้องการได้รับจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาตัวเองให้เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการและสามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้

เสวนาผลกระทบ ของเทคโนโลยีต่อวิชาชีพบัญชี



ช่วงสุดท้ายของงานได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจาก 4 สาขาวิชาชีพบัญชี คือ ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และ อาจารย์จากภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของเทคโนโลยีจะส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีอย่างไร Digital Economy มีข้อดีหรือมีประโยชน์ต่อวิชาชีพบัญชีอย่างไร ถ้าผู้ที่อยู่ในวิชาชีพบัญชีไม่ปรับตัวหรือไม่มีการเตรียมตัวจะมีความท้าทายหรือความเสี่ยงอย่างไร และผู้ที่อยู่ในวิชาชีพบัญชีควรเตรียมตัวอย่างไร เพื่อเข้าสู่ยุค Digital Economy

Digital Economy หรือ “เศรษฐกิจดิจิทัล” หมายถึง เศรษฐกิจที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ต มาสร้างอาชีพหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมไปใช้และพัฒนาธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมสาขาหรือประเภทต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นปัจจัยสำคัญ

แนวโน้มที่สำคัญของ Digital Economy

ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันมีอะไรบ้าง

สิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดสำหรับ Digital Economy สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ข้อมูล การสื่อสารระหว่างกัน และเทคโนโลยี กิจกรรมหนึ่งได้นำเทคโนโลยี เช่น มือถือ ระบบออนไลน์ e-Payment เข้ามาช่วยในการทำงาน จะเห็นได้ว่าการเข้าถึงข้อมูล และการจัดเก็บรักษานั้นเป็นไปได้ง่ายและสามารถทำได้ในปริมาณมาก เมื่อเทียบกับสมัยก่อน ที่การเข้าถึงข้อมูลและการจัดเก็บรักษานั้นเป็นไปได้ยากเพราะต้องทำที่ละรายการหรือทีละน้อย ๆ แต่การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยก็ทำให้การสื่อสารระหว่างกันลดน้อยลงไปด้วย เช่น ในปัจจุบันการปิดบัญชีทุกสิ้นเดือนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการจากระบบของบริษัทได้เอง ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีจะต้องไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่แผนกต่าง ๆ เพื่อขอข้อมูลมาทำการปิดบัญชี

สำหรับตัวอย่างของเทคโนโลยีในยุค Digital Economy ที่เห็นได้ชัดเจนและอาจส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีในตอนนี้ คือ Cloud Computing Data automation และ e-Payment ถ้าพูดถึง Cloud Computing มีหลายแง่มุมที่ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพบัญชีต้องให้ความสนใจ เช่น ผู้ทำบัญชีหรือสำนักงานบัญชีจะต้องบันทึกบัญชีอย่างไร เนื่องจากมาตรฐานบัญชียังไม่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับ Cloud Computing ผู้สอบบัญชีต้องมองถึงวิธีการตรวจสอบว่าจะตรวจสอบอย่างไร เพื่อให้ได้หลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะรายการขายที่เกิดขึ้น บนระบบออนไลน์ ผู้ตรวจสอบภายในก็ต้องมองถึงวิธีการตรวจสอบระบบว่าจะตรวจสอบอย่างไร โดยเฉพาะเรื่องการรักษาความปลอดภัยข้อมูลของบริษัท ด้านผู้ประกอบการก็ต้องทำความเข้าใจถึงข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ Cloud Computing เพราะถ้าผู้ประกอบการไม่มีความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับ ข้อกำหนดหรือกฎหมายอาจทำให้เกิด ความเสี่ยงกับกิจการได้ ด้านการศึกษาอาจารย์

ก็ต้องหาวิธีการสอนแบบใหม่ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความพร้อมและสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งด้านการศึกษาก็ได้มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ที่เรียกว่า “21st Century Skill” โดยได้เน้นการสอนให้นักศึกษามีทั้งความรู้และทักษะในหลาย ๆ ด้าน เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการเรียนการสอนก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากการสอนหน้าชั้นเรียนโดยอาจารย์ร้อยละ 80 เป็นการอภิปรายในชั้นเรียน โดยนักศึกษาต้องหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ มาก่อนและนำมาแชร์ในห้องเรียนกัน ดังนั้นอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนหน้าที่จากผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาคิดแทน

Digital Economy มีข้อดีและประโยชน์ต่อวิชาชีพบัญชีอย่างไร

การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในด้านต่าง ๆ นั้น มีทั้งข้อดีและประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน จะเห็นได้จากการนำ Digital Economy เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเปิดกว้างโลกของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ทำงานที่ไหนก็ได้ เวลาใดก็ได้เพราะข้อมูลทุกอย่างสามารถอัปโหลดออนไลน์ได้ ทำให้ผู้บริหารมีเวลาในการวางแผนและทำการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการได้ดีขึ้นและเร็วขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยลดเวลาและกระบวนการทำงานให้สั้นลงและน้อยลง เพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ เช่น การขายทางออนไลน์ การจ่ายเงินแบบ Prompt Pay ซึ่งทำให้กิจการพัฒนาและขยายได้อย่างกว้างไกล เพิ่มความสามารถในการผลิตงานของผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน โดยในอนาคตผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายในอาจจะสามารถตรวจสอบการควบคุมภายในได้ร้อยละ 100 เนื่องจากสามารถดาวน์โหลดข้อมูลของบริษัทที่ถูกบันทึกไว้ในระบบออนไลน์ได้ทั้งหมด รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชีและสำนักงานบัญชีดังกล่าวที่ว่า “ลดการใช้แรงงานคนก็จะสามารถลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากคนด้วยเช่นกัน” แต่อย่างไรก็ตามเทคโนโลยี ก็ยังไม่สามารถเข้ามาทำงานแทนคนได้ทั้งหมด เพียงแต่คนต้องเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบ และใช้ทักษะให้เข้ากับเทคโนโลยีนั้น ๆ ส่วนด้านการศึกษานั้นก็เห็นได้จากการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่เฉพาะนักเรียนปัจจุบันเท่านั้นยังรวมถึงศิษย์เก่าด้วย เพื่อให้ทั้งศิษย์เก่าและใหม่ มีการเรียนรู้แบบ “Life - long learning” เช่น การเรียนรู้ผ่าน E - courses และ MOOC เป็นต้น แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือจะเลือกเทคโนโลยีให้เหมาะสมได้อย่างไร โดยอาจจะเลือกจากการเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนที่ต้องจ่าย ซึ่งผลประโยชน์ที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ ช่องทางการบริการมีมากขึ้น ประหยัดต้นทุนได้อย่างมีนัยสำคัญ เผยแพร่ข้อมูลได้กว้างขึ้น และมากขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ด้านผู้ให้ความรู้ก็ควรเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนถึงการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ดีมากขึ้น โดยการเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้เป็นแบบ “Education 3.0” ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการที่รวมเอาทั้งการศึกษา ความรู้ และ ทักษะต่าง ๆ มาไว้ด้วยกัน และเป็นการสอนที่เน้นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์หลังจากการเรียนรู้มากกว่าการเรียนแบบสอนตามหนังสือเรียน

ความท้าทายหรือความเสี่ยงของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสำหรับยุค Digital Economy

ในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันหรือในการทำงานก็ใช่ว่ามีแต่ข้อดีหรือประโยชน์เพียงอย่างเดียว มันก็อาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงหรือความท้าทายใหม่ ๆ อีกด้วย ทั้งความเสี่ยงหรือความท้าทายที่อาจจะเกิดกับกิจการหรืออาจจะเกิดกับบุคคลากร

สำหรับกิจการการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงาน ก็เชื่อว่าจะสามารถไว้ใจเทคโนโลยีได้ทั้งหมด เพราะเทคโนโลยีเองก็ยังมีความเสี่ยงในตัวของมันเอง เช่น กิจการขายของออนไลน์ ถ้าเกิดเหตุระบบล่มหรือหยุดชะงัก กิจการจะยังสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างไร เพราะฉะนั้นกิจการควรทำความเข้าใจว่าความเสี่ยงของกิจการคืออะไร และอยู่ตรงไหน เพื่อที่จะได้จัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยการตั้งจุดควบคุมภายในเข้าไปในกระบวนการทำงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ในส่วนของผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีก็ต้องทำความเข้าใจความเสี่ยงและจุดควบคุมภายในของกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าคุณสามารถจัดการจุดควบคุมในกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับบุคคลากรความท้าทายที่สำคัญก็คือการยอมรับการเปลี่ยนแปลง เพราะถึงแม้คุณจะมีเทคโนโลยีและระบบที่ดี แต่บุคคลากรไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงมันก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการทำความเข้าใจและการปรับตัว ทำความเข้าใจในทุกสิ่งที่คุณเห็นและได้อ่านในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่คุณได้เห็นและได้อ่าน รวมถึงเปิดใจและเตรียมพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ เข้ามา ตั้งแนวคิดที่ว่า “ยิ่งฉันรู้มากเท่าไร ฉันยิ่งตอบสนองได้มากขึ้นเท่านั้น”

ทักษะพิเศษที่จะทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพเพิ่มมูลค่าการบริการ ในยุค Digital Economy

หลาย ๆ ท่านคิดว่าลักษณะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างไร เป็นคนหัวสมัยเก่า มุ่งเน้นที่รายละเอียด และ เจียบใช้หรือไม่ ภาพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแบบนี้จะต้องถูกเปลี่ยนไป ในยุค Digital Economy ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จะต้องเก่งในเรื่อง soft skill มากขึ้น เช่น การแปลงจากข้อมูลเป็นข่าวสารและสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมที่จะใช้ประกอบการ ตัดสินใจ การนำเสนอทั้งด้านการพูดและการเขียน การมีทักษะด้านการเป็นผู้นำทั้งในการตัดสินใจ การเชื่อมโยงกลยุทธ์ กับวัตถุประสงค์ของบริษัท การมีทัศนวิสัยที่ดีสำหรับบริษัท และการสื่อสารที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้คนเกิดความแตกต่าง จากเทคโนโลยี เพราะเทคโนโลยียังไม่สามารถทำเรื่องละเอียดอ่อนแบบนี้ได้ ดังนั้นถึงแม้จะมีบางบทบาทที่เทคโนโลยี สามารถเข้ามาแทนที่ได้ แต่ก็ยังมีบางบทบาทที่เทคโนโลยียังไม่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นทุกคนก็ควรที่จะเปลี่ยนบทบาท ของตัวเองให้มีคุณค่ามากขึ้น เช่น ผู้ทำบัญชีก็อาจจะต้องเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้คำปรึกษา ผู้สอบบัญชี ก็ต้องเปลี่ยนวิธีการตรวจสอบจากการหาบัญชีที่สำคัญจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากตัวเลขมาเป็นการหาบัญชีที่สำคัญ ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวเลขในงบการเงินเท่านั้น โดยอาจจะดูปัจจัยสำคัญว่าข้อมูลอื่นใดที่สามารถเปลี่ยนหรือชักจูงความคิดของ ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญได้บ้าง เป็นต้น นอกจากนี้ ด้านการศึกษาก็มีแนวโน้มไปทางเดียวกัน โดยการเพิ่มหลักสูตรที่ไม่ใช่เฉพาะ ความรู้ทางด้านหลักการบัญชีเท่านั้น แต่ต้องมีความรู้ด้าน soft skills ด้วย เช่น IFAC ได้กำหนดให้แต่ละมหาวิทยาลัยที่มี สาขาการบัญชีต้องมีวิชา Professional skills ซึ่งประกอบด้วย 1) Intellectual คือ ทำอย่างไรให้นักเรียนสามารถเลือก ข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้องและเหมาะสมกับกิจการได้ 2) Interpersonal and communication คือ ทำอย่างไรให้นักเรียน สามารถนำเสนอความคิดและโน้มน้าวใจผู้คนที่ยอมรับได้ทั้งการพูดและการเขียน 3) Personal คือ ทำอย่างไรให้นักเรียน สามารถมี life - long learning ได้ และ 4) Organization คือ ทำอย่างไรให้นักเรียนสามารถมีทักษะการเป็นผู้นำได้และ สามารถนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยในการตัดสินใจและพัฒนาประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำงานได้ อีกทักษะที่ทาง IFAC ให้ความสำคัญคือทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting information system) เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับยุค Digital Economy ตัวอย่างอีกอันหนึ่งคือการอบรมที่เรียกว่า “21st Century Skill” ที่พูดถึง 16 ทักษะที่ทุกคนควรมีเพื่อให้เกิด life - long learning ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก

1) Foundational Literacies คือ นักเรียนจะนำทักษะหลักไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร เช่น ICT literacy Financial literacy เป็นต้น

2) Competencies คือ นักเรียนสามารถจัดการกับความท้าทายที่ซับซ้อนได้อย่างไร เช่น Critical thinking/ Problem solving Creativity Communication และ Collaboration

3) Character Qualities คือ นักเรียนจะปรับตัวเข้าหาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงของพวกเขาได้อย่างไร เช่น Adaptabilities Leadership และ Social and cultural awareness เป็นต้น

การเตรียมพร้อมเข้าสู่ยุค Digital Economy

การเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการเข้าสู่ยุค Digital Economy เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องให้ความสนใจและเห็นถึงความ สำคัญ เพราะการเปลี่ยนแปลงต้องใช้ทั้งเวลาและการทำความเข้าใจ ถ้าพูดถึงสิ่งที่ทุกคนต้องเตรียมที่สำคัญที่สุดคือจิตใจ ใน แ่งของจิตใจทุกคนจะต้องเปิดใจและยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และเปลี่ยนแปลงที่จะเข้ามา ถ้าทำใจยอมรับได้และปรับตัวเข้าหากันได้ ก็ไม่ใช่เรื่องยากที่จะดำเนินชีวิตหรือทำงานในยุค Digital Economy เช่น คนยุคสมัยใหม่หรือที่เรียกว่า Generation Y ต้องการ มี work - life balance หรือมีความยืดหยุ่นในการทำงาน ผู้บริหารก็ต้องทำความเข้าใจ ยอมรับ ปรับมุมมอง เริ่มวางแผน และนำมาใช้กับกระบวนการทำงาน โดยการเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อให้พนักงานสามารถทำงานได้ทุกที่ ทุกเวลา รวมถึง ทุกคนต้องกล้าที่จะรับความเสี่ยงและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา อย่าไปกลัวกับการเปลี่ยนแปลง เพราะทุกอาชีพมีความเสี่ยง ขึ้นอยู่ว่าคุณพร้อมแค่ไหนที่จะเผชิญหน้าและจัดการกับความเสี่ยง คุณถึงจะสามารถเติบโตและได้รับสิ่งตอบแทนที่คุณ ควรจะได้รับ จากที่เคยกล่าวไว้ข้างต้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อให้ดำรงอยู่ในวิชาชีพนี้ได้ คุณควรที่จะต้องมอง ว่าคุณมีความรู้ความเชี่ยวชาญอะไรบ้าง แล้วความรู้ความเชี่ยวชาญของคุณนั้นเป็นความรู้ความเชี่ยวชาญสำหรับอุตสาหกรรม ในอนาคตหรือไม่ หรือนอกจากความรู้ความเชี่ยวชาญทางบัญชีแล้วคุณมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกหรือไม่ เช่น Business process analysis and accounting, Enterprise accounting system, Business analytic for accounting professional และ IT Forensic cyber security เป็นต้น ถ้าคำตอบของคุณคือไม่ คุณควรที่จะต้องเริ่มต้น ค้นคว้าและสร้างความรู้ความเชี่ยวชาญให้กับตัวคุณเองเพื่อที่คุณจะสามารถดำรงอยู่ในวิชาชีพบัญชีนี้ต่อไปได้

Digital Economy ไม่ใช่สิ่งที่น่ากังวลอย่างที่ทุกคนคิด เทคโนโลยีที่น่าเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันก็เชื่อว่ามาแทนที่ คนได้ทั้งหมด เพียงแต่คุณต้องเปิดใจยอมรับ ปรับตัวเข้าหากัน กล้าที่จะรับความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงนั้น คุณก็จะ สามารถใช้เทคโนโลยีในทางที่ถูก เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

FAP International Conference 2016



FAP International Conference 2016



FAP International Conference 2016



ประมวลภาพกิจกรรม

FAP International Conference 2016



FAP International Conference 2016



ประมวลภาพกิจกรรม

FAP International Conference 2016



ประมวลภาพกิจกรรม

FAP International Conference 2016



Scan QR
เพื่อดาวน์โหลด
ภาพกิจกรรม (เพิ่มเติม)



Special Thanks

Sponsors

Deloitte.



Supporting Partners



Knowledge Partners



Media Partners



Organized by



